جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرىلەتۈگە تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋ ساپارى

وڭتۈستىك شىنجياڭدا ەرەكشە قۇس باعمىشلىعى "جوقتان بار بولۇعا" قاراي باستاپقى قادامدا كولەمدەندى

باسىمدىقتا يە اۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرى ورنالاستىرۋنىڭ تەتكىن يكەردىيك ⑥

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى **ۋاڭ يۇيجاۋ** 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۈنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. شىنلىڭگىر شلدەدە حوشۇت اۋدانى شينتارا اۋىلىنىڭ شينتارا قىستاعىندا قىرعاۋىلدار ورمان اراسىندا وينىاق سالىپ ءجۇر؛ حوتان اۋدانى لاڭىرۇ اۋىلىندا بۇلدىرىق باعمىشلىق بازاسىندا بۇلدىرىقتار ىركەس ـ تىركەس جۇمىرتقالاۋ مەزگىلىنە ءوتتى؛ نيە اۋدانىنىڭ 7 اۋىل ـ قالاشعىنداعى نەشە ون مىڭداعان نيە قارا تاۋىعى ساتىلۋ الدىندا تۇر؛ قاشقار قالاسى يىڭى وستەڭ اۋىلىنداعى كەپتەر ونىمدەرى الدا سان مىڭداعان وتباسىلاردىڭ داستارقانىنان كورىنەتىن بولادى... ۇنەمى كەزدەستىن تاۋىق، ۇيرەك، قازدان تارتىپ كوپ كوزگە تۇسە بەرمەيتىن بۇلدىرىق، بودەنە، تاۋىستارعا دەيىن، بارعان سايىن كوبەيگەن ەرەكشە قۇس تۇرلەرى وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ باعمىشلىق كاسىبىنىڭ ءتۇرىن مولايتۇدا.

سوڭعى جىلدارى وڭتۇستىك شىنجياڭداعى 4 ايماق، وبلىس جەرگىلىكتى ورىنىنىڭ ءىس جۇزىندەگى جاعدايىمەن بىرلەستىرە وتىرىپ ەرەكشە باعمىشلىقتى زور كۇشپەن دامىتتى، ەرەكشە قۇس باعمىشلىعى بىرتە ـ بىرتە تاعى ءبىر قىزۋ تۇينەگە اينالدى. بىلتىر وڭتۇستىك شىنجياڭداعى 4 ايماق، وبلىستىڭ ەرەكشە ءۇي قۇستارى باعمىشلىعى جەدەل دامىپ، جاڭادان 40 ميلليوننان استام ءۇي قۇسىن ساتۋ قۇقىعىن تىڭنان يە بولدى، قويان، قاز، ۇيرەك سياقتى ەرەكشە كاسىپ سالاسى جوقتان بار بولۇعا قاراي باستاپقى قادامدا كولەمدەندى.

رايونىمىز ەرەكشە قۇس باعمىشلىعىن دامىتۋدىڭ ءناسىل بايلىعىنا، ەرەكشە جاعرافيالىق ورتا ابزالدىلىعىنا يە. قازىر وڭتۇستىك شىنجياڭ ءوڭىرى "ءىرى قارا باعمىشلىعىن لايىقتى دامىتۋ، ءۇي قۇستارى شارۋاشلىعىن كورنەكتىلەندىرە دامىتۋ، ەرەكشە باعمىشلىقتى سۇيەمەلدەپ دامىتۋ" وي جەلىسى بويىنشا "استىقتى جەم ـ شوپكە اينالدىرۋ" كولەمىن تارتىپپەن كەڭەيتىپ، ەگىمشىلىك پەن باعمىشلىقتى بىرلەستىرۋ ۇلگىسىن جالپىلاستىرىپ، حايۋاناتتار ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ تورى قۇرىلىسىن ويداعىداي يگەرىپ، سان مىڭداعان وتباسى باعمىشلىقپەن شۇعىلدانىتىن جاعداي قالىپتاستىرۋدا.

"بىلتىر 300 تاۋىق باقتىم، جەتىلگەن ءبىر تاۋىقتى 70 يۋان اينالاسىندا ساتىپ، 20 مىڭ يۋان كىرىس تاپتىم، بيىل تاعى دا 300 تاۋىق باقتىم، كىرىسىم جامان بولماس"، ـ دەدى 7 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى باي اۋدانى حەيىر اۋىلى ياتۇر قىستاعىنىڭ تۇرعىنى الىم ليتىپ ساتىلۋ الدىندا تۇرعان ماما تاۋىقتارىنا قاراپ تۇرىپ قۇانشى قوينىنا سيماي.

حەيىر اۋىلى تاۋلى كەلەدى، جەرى قۇنارسىز، ەگىمشىلىكتىڭ ونىمدىلىگى تومەن، 2018 ـ جىلدان باستاپ، بۇل اۋىل جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ەرەكشە باعمىشلىقتى دامىتتى، الىم ايتىپ وتىرعان ماما تاۋىق ءدال وسى جەرگىلىكتى ورىننىڭ دامىتقان ەرەكشە باعمىشلىق كاسىپ ءتۇرىنىڭ ءبىرى. بۇل اۋىل "كاسىپورىن + سەلەبەستىك كووپەراتيۋى + ەگىنشى وتباسى + بازار" ۇلگىسى ارقىلى قىستاق تۇرعىندارىن اۋلا باعمىشلىعىمەن شۇعىلدانۋعا باستاپ، ولاردى بازار باعاسىنان ارزان شوجەمەن قامدادى ءارى تەحنيكالىق جاقتان جەتەكشىلىك ەتتى، شوجەلەر جەتىلگەننەن كەيىن، جەتىلگەن تاۋىقتاردى كاسىپورىن ءبىر تۇتاس جيىپ الىپ ساتتى، ءار وتباسى جىلىنا ورتا ەسەپپەن كىرىسىن 5000 يۋان ارتتىردى.

اۆتونوميالى رايوننىڭ ابزال اۋىل شارۋاشلىعى ونىمدەرىن ورنالاستىرۋ جوسپارى بويىنشا رايونىمىز رايون دەڭگەيىندەگى ءۇي قۇستارىنىڭ ساناسىن ارتتىرۋدى جەدەلدەتىپ، دەربەس قامداۋ قۇقىعىن جوعالتادى. كولەمدەندىرىلگەن، ولشەمدەندىرىلگەن باعمىشلىقتى زور كۇشپەن دامىتىپ، ءۇي قۇستارىن كولەمدەندىرىپ باعۋ سالىستىرماسىن جوعارىلاتادى. وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ ەرەكشە قۇس باعمىشلىعى بازا قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، حوتان قارا تاۋدەعى، باي ماما تاۋىعى، شىنجياڭ قازى، تارىم ەت كەپتەرى سياقتى باعمىشلىق بازالارىن ءتۇينەندى قۇرادى.

سونىمەن ءبىر ۋاقىتتا رايونىمىز تاعى ءۇي قۇستارى كاسىپ سالاسى شوعىرىن قۇرۋدى تياناق ەتىپ، ولشەمدەندىرىلگەن كولەمدەگى باعمىشلىقتى ىلگەرىلەتىپ، ءۇي قۇستارىنىڭ ءناسىلدى تۇقىمەمەن قامداۋ قۇقىعىن جوعارىلاتىپ، قۇس سويۋ، ءونىم مانەرلەۋ كاسىبىن دامىتادى. وڭتۇستىك شىنجياڭ ءوڭىرىنىڭ كليمات باسىمدىعىن كورنەكتىلەندىرىپ، جۇمىرتقا تاۋىقتاردى كولەمدەندىرىپ باعۋدى ءتۇينەندى دامىتىپ، تاۋىق جۇمىرتقاسىن سىرتقا ساتۋ بازاسىن قۇرىپ، قۇس ەتىنىڭ سىبىر، قوي ەتىن تۇتىنۋدىڭ ورنىن باسۋ، تولقىتىرۋ رولىن ساۋلەلەندىرەدى. مەجەمەن 2025 ـ جىلعا بارعاندا، وڭتۇستىك شىنجياڭ وڭىرىندە جىلىنا 100 ميلليون ەتتىك قۇس ساتۋ ءوندىرىس قۇقىقى جاڭادان ۇستەلەدى ەكەن.

"جوعارى ساپالى دامۇ، ءسوز جوق، جەرگىلىكتى ورىنعا پايدا جەتكىزۇ، حالىققا پايدا جەتكىزۇ كەرەك"

(باسى 1 ـ بەتتە)

"ي ـ ۋ ـ شىنجياڭ ـ ەۋروپا"، "كۇڭدۇڭ ـ شىنجياڭ ـ ەۋروپا" قاتارلى قورعاس تەمىر جول شەكارا وتكەلى ارقىلى شەكارادان شىعاتىن 4 جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويىزى "جۇڭگو پوچتا" جەلىسى بويىنشا ىندەت كەزىندە حالقارالىق پوچتا جولداماларىن تاسىمالداي تىن جاڭا ارنا اشتى.

جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويىزىنىڭ جوعارى ءونىمدى اينالىمىن قامتاماسىز ەتۋ ءۇشىن، جەرگىلىكتى كەدەن مەن تەمىر جول تاراۋلارى سايكەسە سەلبەسىپ، كەدەننەن ءوتۋ بارىسىن ساپالىلاندىرىپ، حالقارالىق پوچتا جولداماларىنىڭ دەر كەزىندە جەتىپ، دەر كەزىندە تەكسەرىلىپ، دەر كەزىندە جونەلتىلۋىن قامتاماسىز ەتىپ، حالقارالىق قامداۋ تىزبەگىنىڭ قالىپتى اينالىمىن، ءوندىرىس، تۇرمىس ءتارتىبىن رەتتەي قالپىنا كەلتىرۋ جاعىندا ماڭىزدى رول اتقاردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ تاۋىسقان وقۋشىلاردى الدىمەن ويلاستىرۋعا تاباندى بولىپ، جوعارى مەكتەپتەر مەن ورتا تەحنيكۇمادىردان وقۋ تاۋىسقان 20 مىڭنان استام وقۋشىنى جۇمىستاندىرعاندىعىن ءبىلدىردى.

داموۇ ـــ شىنجياڭنىڭ بايانىدى تىنىشتىعىنىڭ ەكونوميكالىق نەگىزى. داموۇ تابىستارى حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدا، جۇرت تىلەگىن ۇيىستىرۋدا تيانىاقتانۋى كەرەك. حوتاندا باعمىشلىقتى جەتەكشى ەتكەن، باعۋ، سويۋ، جىنتىكتەي وڭدەۋ، ءبولۋ، تاسۋ، ساتۋ شوعىرلى ءبىر تۇلعالاندىرىلعان جالپى كاسىپ تىزبەگىن ىلگەرىلەتەتىن ءبىر اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپورنى وسى ۇستانىمدى باسشىلىققا الا وتىرىپ جوعارى ساپالى داموۇدى ىلگەرىلەتتى. "توڭىرەكتەگى اۋىل ـ قالاشق، قىستاق، الاڭداردان 6000عا تاياۋ بۇقارانىڭ جۇمىستانۋىنا باستاماشىلدىق ەتتىك" دەگەن وسى كاسىپورىننىڭ جاۋاپتىسى داموۇدىڭ ەڭ سوڭعى ماقساتى ـــ جەرگىلىكتى ورىنعا، ءار ۇلت بۇقارانىڭ پايدا جەتكىزۇ دەپ ەسەپتەدى. وسى كاسىپورىننىڭ داموۇدى ىلگەرىلەتۋىنىڭ وزەگى دە جۇمىستانۋدى كەڭەيتۋدە، جۇمىستانۋ كومەسكى كۇشىن اشۋدا.

قازىر شىنجياڭدا قوعام ورنىقتىلىعى مەن ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ پايداسى تولىق جارىققا شىعارىلۋدا. "ءىپارحان باقشاسىنىڭ اۋماعى كەڭەيىپ، سايالحات كىرىسى دە ەسەلەپ ارتتى". قاشقار قالاسى جالپى وڭىرلىك سايالحاتتىڭ قىزمەت وتەۋ ورتالىعىنىڭ ءتۇسىندىرۋشىسى ءادىلا ادىلجان بۇل جەردىڭ بۇرىن 70 مۇ جەردى يەلەسە، سايالحات بايلىعىنىڭ كومەسكى كۇشىن اشۋ ارقىلى باقشا اۋماعىنىڭ 300 مۇعا كەڭەيىپ، وتاننىڭ جەر ـ جەرىنەن، دۇنيەنىڭ جەر ـ جەرىنەن كەلگەن سايالحاتشىلارعا جان ـ جاقتى سايالحات اسەرىن سىيلاعانىن ايتتى.

"جالپى وڭىرلىك سايالحاتتا ەل ءىشى ـ سىرتىنداعى سايالحاتشىلاردىڭ قاجەتتى تياناق ەتۋ كەرەك". التاي ايماقتىق پارتكومنىڭ شۇجيى جاڭ يان "حوتان كەشكى بازارى" ايگىلى ماركاسىمەن سەلبەسىپ جاڭا ساۋدىڭ ءوزى ءبىر رەتكى جالپى وڭىرلىك سايالحاتتىڭ تابىستى سىناعى بولعاندىعىن ايتتى. شىنجياڭنىڭ ەڭ وڭتۇستىك شەتى مەن ەڭ سولتۇستىك شەتىندەگى ەكى ايماق بازارلاندىرۋ رەفورماسىن تەرەڭدەتۋ + مادەنيەت سايالحاتىنىڭ ىنتەرنەت جەلىسىندەگى ونىمدەرىن جالپىلاستىرۋ ارقىلى شىنجياڭدى "بۇلتىنىڭ" سايالحاتتاۋدى جۇزەگە اسىردى.

"جوعارى علىم ـ تەحنيكا كاسىپتەرىن دامىتۋ ـــ ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داموۇن ىلگەرىلەتۋدىڭ ماڭىزدى بەلگىسى". قاراماىلى قالاسى 100 ميلليارد تىق دارەجەدەگى كاسىپ سالاسىنىڭ داموۇن قۇاتتى تۇردە ىلگەرىلەتۋدە. قاراماي ـ ىلى قالالىق پارتكومنىڭ شۇجيى جاۋ ۇنچۇان بىلاي دەدى: نازاردى ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۋگە، كاسىپورىنداردى جەتىلدىرۋگە، كاسىپتەردى جوبالاۋعا شوعىرلاندىرىپ، ەكونوميكانى دامىتۋدىڭ جاڭا ساتىسىن، علىم ـ تەحنيكانى دامىتۋدىڭ جاڭا العى شەبىن، بۇقاراعا قىزمەت وتەپ جۇمىستاندىرۋدى كۇشەيتۋدى كوزدەپ، ساپانى ءبىرىنشى ورىنعا قويۋعا، جۇمىستاندىرۋدى الدىمەن ويلاستىرۋعا تاباندى بولىپ، ناقتى ەكونوميكا، علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ، وسى زاماناعى فينانس، ادام كۇشى بايلىعى سايكەسە دامىتىن كاسىپ جۇيەسىن جەدەل قۇرىپ، ەكونوميكانىڭ جاڭا ارتۋ ۇيەگىن بەلسەنە قالىپتاستىرۋ كەرەك.

نان ـــ شىنجياڭدىقتاردىڭ كۇندەلىكتى نەگىزگى تاعامى، قازىردە شوعىرلانعان كاسىپكە اينالىپ وتىر. "اقسۋ نان كاسىبى باقشاسى 5000عا تاياۋ ادامنىڭ جۇمىستانۋ ماسەلەسىن شەشتى، سوندداي ـ اق جىلدىق ساتىلۋ سوماسىن 200 ميلليون يۋانعا جەتكىزدى". اۆتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى جۇ گاڭ نان كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى داموۇن ىلگەرىلەتىپ، كولەمدەنۋ، كاسىپ سالالانۋ، بازارلانۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، ونى شارۋالار كىرىسىنىڭ ارتۋىن جەبەيتىن ۇتىمدى تۇتقانىنىڭ بىرىنە اينالدىرۋ كەرەكتىگىن ايتتى.

ماجلىسكە قاتىناسقان ۋاكىلدەر ءبىر اۋىزدان مىنانى ءبىلدىردى: بيىل جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شەشۋشى شايقاسىن جۇرگىزۋ جولى، "13 ـ بەسجىلدىق" جوبا ياقتالاتىن، "14 ـ بەسجىلدىق" جوبا جاسالاتىن جىل، سونەمەن قاتار جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ ءتيىمسىز نەپالىن جەڭۋگە تۇرا كەلەدى. ءبىز، ءسوز جوق، ۋاقىت كۇتپەي تۇرمايدى دەيتىن بورىشتىلىق سەزىمدى، بۇلجىماس جاۋاپكەرشىلىك سەزىمدى، ۋاقىتپەن جارىسىپ كوكەي تەستىلىك سەزىمدى كۇشەيتىپ، داعدارىس بارىسىندا جاڭا وراي جەتىلدىرىپ، وزگەرىس بارىسىندا جاڭا جاعداي اشىپ، ەكونوميكالىق قىزمەتتى جاقسى ىستەۋدى انالىعۇرلىم كورنەكتى ورىنعا قويىپ، تاباندىلىقتى ساقتاپ، سەنىمدى بەكەمدەپ، شىنشىل دا ىسكەر بولىپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، جاڭا داموۇ ۇستانىمىنىڭ تياناقتانىپ تامىر تارتۋىن ىلگەرىلەتىپ، جوعارى ساپالى داموۇدىڭ تارتىمدى شىنجياڭ تاراۋىن جازۋىمىز كەرەك.

جوعارى ساپالى داموۇدى ىلگەرىلەتۋگە مىقتاپ كۇش سالايىق

(باسى 1 ـ بەتتە)

ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرىلەۋ قىزمەت جالپى ارناسى مەن ۇلكەن بەتالىستىنا باستان ـ اياق تاباندى بولۋ كەرەك. "التىنى ورنىقتىرۋ" قىزمەتىن بار كۇشپەن جاقسى ىستەۋ، "التىنى قامتاماسىز ەتۋ" مىندەتىن تياناقتاندىرۋ ـــ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۇدى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋدىڭ تابيعي تالابى ءارى جوعارى ساپالى داموۇدى ىلگەرىلەتۋدەگى كىندىك ءىسۋز. "ورنىقتى" كەلەلى جاعدايدى يگەرىپ، "ىلگەرىلەتۋ" بەتالىسىن يگەرىپ، ىشكى سۇرانىستى كەڭەيتۋ ستراتەگياسىن تاباندىلىقپەن اتقارىپ، ەكونوميكانىڭ ورنىقتى، اقاۋسىز داموۇن ىلگەرىلەتكەندە عانا، رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داموۇدىڭ بولاشاعى، ءىسۋز جوق، نۇرلى بولادى.

جوعارى ساپالى داموۇدى ىلگەرىلەتۋدىڭ كۇش سالۋ ءتۇيىنىن مىقتاپ يگەرۋ كەرەك. جۇمىستاندىرۋ ـــ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۇدىڭ ەڭ نەگىزگى تىرەگى، ال كاسىپ سالاسىن دامىتۋ ـــ كەدەيلىكتەن ارىلۋدى جۇزەگە اسىرۋدىڭ ءتۇبىرلى شاراسى، جۇمىستاندىرۋدى الدىمەن ويلاستىرۋعا تاباندى بولىپ، 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ كاسىپتەردىڭ توعسا داموۇن جەبەۋ كەرەك. جۇمىستاندىرۋدى جەتەكشى ەتە وتىرىپ كاسىپ سالاسىنىڭ تيىنىنىڭ وزگەرىپ، دارەجەسىنىڭ ءوسۋىن، ساپاسىنىڭ جوعارىلاپ، ونىمدىلىگىنىڭ ارتۋىن، جاڭالىق اشا داموۇن جەبەۋ؛ بازاردى جەتەكشى ەتۋگە تاباندى بولىپ، قارجى قوسۋدىڭ، تۇتىنۋدىڭ، سىرتقى ساۋدانىڭ سايكەستى داموۇن، بىرگە ىلگەرىلەۋىن جەبەۋ كەرەك. ءونىمدى قارجى قوسۋدى كەڭەيتىپ، ءتۇيىندى نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىستارىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، ىنتەرنەت جەلىسىندە، جەلدەن تىس توعىستىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، تۇتىنۋدىڭ قايتا تولىقتانۋىن، دارەجەسىنىڭ جوعارىلاۋىن بەلسەندىلىكپەن جەبەپ، سىرتقى ساۋدانى كەڭەيتىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، شەكارا وتكەلى ەكونوميكاسىن جاندانداندىرۋ كەرەك.

"قوزعاۋشى كۇشتى ارتتىرۋعا"، "ومىرشەڭ كۇش ۇستەۋگە" قاجماي ـ تالماي كۇش سالۋ كەرەك. رەفورما جاساۋ، ەسىك اشۋ ـــ داموۇدى ىلگەرىلەتەتىن ءتۇبىرلى قوزعاۋشى كۇش، "تومەنگە بەرۋ، باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ" رەفورماسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتپە، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرىپ، ءتۇرلى كاسىپورىندارىنداعى شينجياڭعا كەلىپ قارجى قوسىپ كاسىپتى گۇلدەندىرۋگە باۋراۋ؛ كاسىپورىندارعا تيىمدىلىك جەتكىزۋ ساياساتىن تياناقتاندىرىپ، فاكتور قامتاماسىزدىعىن كۇشەيتىپ، ءتۇرلى بازار تۇلعالارىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن قاۋلاتىپ، ءتۇرلى كاسىپورىندارداڭىنىڭ باسەكەلەسە داموۇن جەبەۋ؛ بازارعا كىرۋگە رۇقسات ەتۋ ولشەمىن تومەندەتىپ، كەشكى ەكونوميكانى دامىتۋعا شابىتتاندىرىپ، داموۇ سەنىمى مەن قوزعاۋشى كۇشىن كوپ ءتۇرلى شارانى قاتار قولدانا وتىرىپ كۇشەيتۋ؛ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭعا بەرگەن ەرەكشە ساياساتىنان ويداعىداي پايدالانىپ، ساياساتتاردىڭ بىرىككەن كۇش قالىپتاستىرۋىن، ناقتى تياناقتاندىرۋ، ونىمدىلىك بەرۋىن ىلگەرىلەتىپ، جوعارى ساپالى داموۇعا پارەمەندى قوزعاۋشى قۇات ۇستەۋ كەرەك.

بۇلجماستان حالىق تۇرمىسىن ارقاۋ ەتىپ، داموۇدى يگەرۋ كەرەك. حالىق تۇرمىسىن يگەرۋدىڭ ءوزى داموۇدى يگەرۋ بولىپ تابىلادى. كەلەلى حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانۋ جانە ونى جويۋ، كەدەيلىكتەن دالمە ـ ءدال ارىلتۋ، لاستانۋدان ساقتانۋ ـ جونگە سالۋ سىندى 3 ءىرى قامال الۋ شايقاسىن جوعارى ساپالى داموۇدى ىلگەرىلەتۋدىڭ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋدىڭ ۇلى امالياتىندا ورگانيكالى بىرلىككە كەلتىرۋ حالىققا دەگەن قويۋ سۇيىسپەنشىلىكتى ايگەلەيدى، 3 ءىرى قامال الۋ شايقاسىن باتىل تۇردە ويداعىداي جۇرگىزىپ، سان مىڭداعان وتباسنىڭ كوكەي تەستى ارمان ـ تىلەگىنە جاۋاپ بەرۋ كەرەك. حالىقتى وزەك ەتكەن داموۇ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، جۇمىستاندىرۋ، وقۋ ـ ءىلىمىن، ەمدەۋ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ، بەيقۇت ءۇي سياقتى ءتۇيىندى حالىققا تيىمدىلىك جاساۋ ينجەنەريالارىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، بۇقارانى ۇزدىكسىز باقتىقا كەنەلتۋ كەرەك. قوعام ورنىقتىلىعىن ويداعىداي يگەرۋدەن بوساڭسىماي، نازاردى باس نىسانىعا شوعىرلاندىرىپ، كەشەندى شارانى ويداعىداي جۇرگىزىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داموۇنىنا قاجەتتى شارت ـ جاعداي ازىرلەپ، ءار ۇلت بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ كەرەك.

نەعۇرلىم شەشۋشى ساتتە ، قايسارلىقپەن كۇرەسۋ، قيىندىقتان تايسالماي العا ىلگەرىلەۋ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ ىسكەرلىك كورسەتۋ رۋحى سولعۇرلىم قاجەت. ءبىز تياناقتاندىرۋدى اناعۇرلىم زور بەكىم، اناعۇرلىم كۇشتى سەرپىنمەن ويداعىداي يگەرىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داموۇن كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، بۇكىل راۋىنداعى ءار ۇلت بۇقارانىڭ بۇكىل ەل حالقىمەن بىرگە جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعامعا قادام تاستاۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋىمىز كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تۇتاس بارىستا ماشينامەن ەگۇگە باپ كەلەتىن جۇگەرىننىڭ جاڭا سورتىنىن 14ءى بار، بۇل رايونىمىزدىڭ استىق داقىلدارى تۇقىم كاسىبىنىڭ داموۇندىعى كىلتەڭ ماسەلەلەردى ءونىمدى تۇردە شەشپي، تۇقىم كاسىبىنىڭ جاڭالىق اشۋ قابىلەتىن جوعارىلاتقان.

"شىنجياڭدا نەگىزگى استىق داقىلدارى تۇقىم كاسىبىندە علىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ ينجەنەرياسى" ـــ رايونىمىزدا 2018 ـ جىلى نىسانعا ەنگىزىلىپ اتقارىلعان كەلى علىم ـ تەحنيكا ارناۋلى نىسانى، باستىسى، تۇقىم جەتىلدىرۋ تەحنيكاسىنان، بايلىقتا جاڭالىق اشۋدان جوعارى ساپالى تۇقىم وندىرۋگە، وڭدەۋگە، تەكسەرۋگە، تەحنيكالىق قىزمەت وتەۋدى جالپىلاستىرۋعا دەيىنگى تۇقىم كاسىبىنىڭ شەشۋشى بۇنداردىندا ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ جاقتارىندا تەرەڭ سەلبەسپە زەرتتەۋ جۇرگىزدى.

وسى ارناۋلى نىسان ءداستۇرلى علىمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ جەكە ـ دارا شايقاس جاساۋ جاعدايىن تالقاندادى، نىسان ءتۇزىمى ارقىلى بازاردى جەتەكشى، كاسىپورىندى تۇلعا ەتكەن، "ءوندىرىس ـ وقىتۋ ـ زەرتتەۋ، جەتىلدىرۋ ـ كوبەيتۋ ـ جالپىلاستىرۋ" تۇتاسقان ساۋداعا بەت العان تۇقىم جەتىلدىرۋ جۇيەسى مەحانيزمىن ورناتۋدا جاڭالىق اشىپ، علىمي زەرتتەۋ ورندارى مەن كاسىپورىندارداڭى سەلبەستىك قاتىناسىن نىعايتىپ، جۇمىس ءبولىسى ۇيلەسىمدى، ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ ۇشتاسقان، بايلىق شوعىرلانعان، جوعارى ءونىمدى جۇمىس جۇرگىزەتىن شينجياڭ تۇقىم كاسىبىنىڭ شەشۋشى بۇنداردىندا ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ جاقتارىندا تەرەڭ سەلبەسپە زەرتتەۋ جۇرگىزەدى.

وسى ارناۋلى نىسان ءداستۇرلى علىمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ جەكە ـ دارا شايقاس جاساۋ جاعدايىن تالقاندادى، نىسان ءتۇزىمى ارقىلى بازاردى جەتەكشى، كاسىپورىندى تۇلعا ەتكەن، "ءوندىرىس ـ وقىتۋ ـ زەرتتەۋ، جەتىلدىرۋ ـ كوبەيتۋ ـ جالپىلاستىرۋ" تۇتاسقان ساۋداعا بەت العان تۇقىم جەتىلدىرۋ جۇيەسى مەحانيزمىن ورناتۋدا جاڭالىق اشىپ، علىمي زەرتتەۋ ورندارى مەن كاسىپورىندارداڭى سەلبەستىك قاتىناسىن نىعايتىپ، جۇمىس ءبولىسى ۇيلەسىمدى، ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ ۇشتاسقان، بايلىق شوعىرلانعان، جوعارى ءونىمدى جۇمىس جۇرگىزەتىن شينجياڭ تۇقىم كاسىبىنىڭ بىندە جاڭالىق اشۋ ينجەنەرياسىنىڭ ۇلگىسىن قالىپتاستىردى.

علمي زەرتتەۋ ورندارى مەن كاسىپورىندار بايلىعىنىڭ بىرىگۋىن كۇشەيتىپ، جاڭا سورت، جاڭا تەحنيكانى جالپىلاستىرىپ پايدالانۋ ءۇشىن، نىسان گرۋپپاسى جۇگەرى مەن دۇمبە، جازعى ءبيدايدىڭ تاڭداۋلى جاڭا سورتىنان ۇلگى كورسەتۋ، مول ءونىم مولشەرىن ءدال بەلگىلەپ ەگۋ تەحنيكاسىن زەرتتەپ اشۋ، تۇتاس بارىسى ماشينالاندىرىلعان ساپالى مول ءونىمدى، جاسىل ءونىمدى ارتتىرۋ تەحنيكاسىن شوعىرلاندىرۋ سياقتىلاردى ارقاۋ ەتىپ، ءار جىلى جۇگەرى، ءبيدايدىڭ جاڭا سورتتارىنان، جاڭا تەحنيكالارىنان 30 نەشە ءتۇر بويىنشا ۇلگى كورسەتىپ، ۇلگى كورسەتۋ اۋماعى ءبىر ميلليون 500 مىڭ مۇدان اسقان تۇقىم كاسىبىنىڭ شەشۋشى بۇنداردىندا ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ جاقتارىندا تەرەڭ سەلبەسپە زەرتتەۋ جۇرگىزىلدى. 2018 ـ جىلى "شىندۇڭ ـ 41" دەن مۇ باسىنان 724 كيلوگرام ءونىم، 2019 ـ جىلى "شىندۇڭ ـ 60" تان مۇ باسىنان 731 كيلوگرام ءونىم، "جيۇشىڭحى D1508" دان مۇ باسىنان 806 كيلوگرام ءونىم، "شىندۇڭ ـ 41" دەن مۇ باسىنان 832 كيلوگرام ءونىم الىندى، ءبىر قىدىرۋ ساندى مالىمەتتەردە وڭتۇستىك، سولتۇستىك شىنجياڭدا ءبيدايدان جوعارى ءونىم الۋ رەكوردى ۇزدىكسىز جارىققا شىقتى. 2020 ـ جىلى رايونىمىزدىڭ علمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرى جەتىلدىرگەن تاڭداۋلى جاڭا سورتتاردىڭ ەگىلگەن جەر اۋدانى 16 ميلليون مۇدان استامعا جەتىپ، بۇكىل شىنجياڭدا استىق داقىلدارى ەگىلگەن جالپى جەر اۋدانىنىڭ شامامەن 55%ىن ۇستادى.